

Glenn Bechs "Farskibet" er endnu en i rækken af medrivende autobiografier, der strømmer ud på markedet i disse år. Men en særlig en af slagsen. For flertallet er langt "pænere".

Denne er en usleben diamant. Og sådan må og skal den være.

Debutromanen fra den unge psykolog og forfatter, Glenn Bech, født 1991, er et vidnesbyrd fra et barn, der mister sin far til selvmord som 5-årig og efterlades ubeskyttet i et morads af fortvivelse og aggression. Ikke mindst materialiseret af de to "faderfigurer", moderen efterfølgende bringer ind i sine to sønners liv.

Men faktuelle info som fx at Glenn Bech får introduceret to nye faderfigurer i sit liv, har man ikke en kinamands chance for at vide før langt inde i bogen, havde man ikke forud læst den korte intro på bagsiden eller haft anden forhåndsviden.

For Glenn Bech tager ikke hensyn til sin læser. Han udbasunerer sit indre; tilsyneladende ubearbejdet, rodet, humpende og ofte med et både besynderlig og grådigt brug af tegn i skiftevis komprimeret tekst og talrige sider med ensomme ord eller råbende udsagn. Han guider ikke sin modtager. Den er skrevet, fordi han "var tvunget til at skrive bogen", som han har sagt til en journalist fra Gyldendal.

Det er ikke letfordøjelig underholdning. Læseren bliver sat på arbejde med selv at forsøge at skabe mening imellem ordene og forstå sammenhæng i teksten. Ikke mindst med at skulle tøjle sin forvirring eller sågar irritation over den fragmenterede og flagrende stil.

Der er stemninger, miljø og tidsbilleder, som kan minde om et andet 90'er barn: Thomas Korsgaard. Hans knugende fortællinger fra et imponerende mønsterbrud, fra en opvækst i et emotionelt tryghedsdepraveret hjem, hvor man enten må blive sin egen forælder, bukke under eller pansre sig bag videreførelse af den social arv, som Bech rammende døber "den giftige maskulinitet". Men hvor Korsgaards fortællinger smykkes af ordekvilibrisme og hjerteskerende humor, er Bechs rå og usødede.

Bechs prosa er abstrakt og bliver en psykologisk rejse for læseren. Ikke blot ved indhold, som vi ser i andre livsskildrende/autobiografiske værker. Men netop ved den form, der er så forvirrende og besværlig, at man kastes direkte ind i kaosset hos et barn og et ungt menneske, der tumler rundt i tid og sted, bombarderes af erindringsglimt og løse sansesbidder og forkvakles af sit følelseshav.

Bogen præsenterer en udfordring lig den, psykoterapi kan udgøre, når vi til tider møder usammenhængende, utilpassede klienter, som udfolder deres indre i en lignende utilgængelig form. Hvor vi skal anstrenge os, vride og dreje vort blik og empati-spekter, for at få adgang til indlevelsen i en eksistens og dennes udtryksform. Kun hvis vi formår at flytte os, kan vi begynde at begribe et andet menneskes trængsler. "Farskibet" er altså en krævende bog.

Det giver mening, når Glenn Bech omtaler bogen som nødvendig for ham at skrive. Som en art "djevleudriveelse", som han rent faktisk opnår en lettelse ved at overstå. Glenn Bechs bog kan således forstås som hans egen nødvendige terapi. Men den er også nødvendig for os som psykologer i særdeleshed at læse. Den er et kongeeksempel på meningen i at lade skønlitterært materiale være en afgørende del af vores fortløbende faglige dannelse.

Det er den rå, hudløse adgang til en plaget sjæl. Som pines af ransagelser af incitamentet til og meningen med faderens selvmord – dog i særdeleshed af fraværet af svar. I vekselvirkning mellem udadrettet vrede og indadvendt selvdestruktivitet. Ikke mindst blodlægger her ganske hjerteskerende den urimelige efterbyrde, et selvmord tynger de efterladte med. Des mere ødelæggende, når disse er barn af afdøde.

"Hvor forfærdeligt et menneske, jeg er? - 'Sådanne spørgsmål kan jeg således bruge resten af mit liv på heller aldrig af få svar på. Som barn, Far, ville jeg nemlig tit forestille mig, hvordan du nødvendigvis måtte have haft en helt masse bedre at give dig til/Jeg tænkte: Dét at være sammen med én som mig? /Så hellere dø," skriver Glenn Bech i Farskibet.

Endnu før jeg læste denne bog tonede Glenn Bech en aften frem på min tv-skærm i et Deadline-interview med et hårdt og prøvet blik, emmende af noget, jeg fortolkede som lige dele levende vrede og upyntet skrøbelighed, som synes at stå i fin aktualiseret samklang med bogens både inderlige og rørende nerve.

Tak til forfatteren for modet til, i sit blik og sine skrevne ord, at vise kampen, som han endnu kæmper. Og til at skildre sin og menneskets lidelse uden psykologens videnskabelige neutralitet.

Af Henriette Junker, autoriseret psykolog, specialist i psykoterapi